

Windscheuren in hout

Windscheuren in rondhouten ontstaan door krimp. Als hout na het kappen van de boom droogt, dan krimpt het en ontstaan er windscheuren. Het zijn scheuren in de langsrichting. Aan de sterkte hoeft het geen afbreuk te doen, tenminste, als het er niet te veel worden, als ze niet te diep worden of te breed. Maar wat is te veel, te diep, te lang? Piet Blauw mastenmaker uit Stavoren laat er zijn licht op schijnen.

Piet Blauw
mastenmaker

Omdat hout niet regelmatig krimpt ontstaan er spanningen die tot windscheuren kunnen leiden. “Er zijn open brede windscheuren die vaak vrij diep kunnen gaan en er zijn scheuren die open en dicht trekken onder invloed van warmte of kou. Die tweede soort is vaak wat lastiger omdat ze meer vocht vasthoudt,” zegt Piet Blauw.

Hout is nooit uitgewerkt, het blijft krimpen en zwellen. Regelmatig controleren van de rondhouten is daarom onontkoombaar. “Het controleren van windscheuren is natuurlijk wel een beetje moeilijk bij een staande mast, maar 1x per halfjaar is toch echt noodzakelijk. Bij een oude mast moet dat nog wel wat vaker. In de praktijk zie ik dat de ene schipper zijn rondhouten regelmatig inspecteert, de ander kijkt er nooit naar.” In elke mast kan houtrot optreden. Maar als het tijdig herkend en behandeld wordt is dit geen probleem. Piet: “Een goede controle is een combinatie van kijken, voelen (met een mes of iets dergelijks) en luisteren. Door te kloppen kun je vaak een geluidsverschil horen. Waar je op moet letten zijn verkleuringen in het hout, vreemde krimpplekken onderaan de scheuren en natuurlijk de zachte plekken. Dit zijn vaak de eerste veranderingen.”

Vastleggen wat je gezien, gehoord en gevoeld hebt is belangrijk om de ontwikkeling bij te houden. Het geeft niet alleen de schipper maar ook de mastenmaker een beter beeld. Opschrijven wat je gemeten hebt. De lengte en de diepte zijn van belang. “Even een fotootje maken op plekken waar je niet zomaar even bij kan is voor ons ook erg handig”. In de Branchenorm staan de grenswaarden van windscheuren. De schipper kan die vergelijken met zijn meetgegevens. Als de grenswaarden worden overschreden moet je de expert erbij halen.

Over onderhoud van windscheuren doen veel rare verhalen de ronde op het internet. Dichtkitten, epoxy er in. "De juiste behandeling van een windscheur is niet eenvoudig. Je kunt er niet altijd goed bij. Het beste is om wat olie in de scheur doen en zorgen dat het er goed in trekt. Of je stopt het met schapenvet helemaal dicht en dan sil de sinne de rest dwaan". Maar als je kiest voor dat laatste, dan zal je toch eens in het halfjaar het er weer uit moeten peuteren om te zien of die scheur toch niet dieper is geworden en of er achter dat vet toch niet vocht is gaan vastzitten. Dat rondhout werkt en daarom kunnen altijd weer plekjes ontstaan waar het water zich door naar binnen kan werken. Als het er vervolgens niet uit kan dan begint daar de rot.

[Download
Branchenorm Rondhouten](#)

Laatst bewerkt:	09/18/19
Categorie:	bovendeks
Labels:	windscheur, rondhouten, mast